

CITÁTY Z ESEJÍ STŘEDOŠKOLÁKOV

TOMÁŠ GARAJ:

Spomeňte si, k čomu ste naposledy primáli ľudí vy? K smiechu, či plaču?

Položili ste otázku za milión a ja neviem odpoveď.

DÁVID KONDÉ:

Chcel by som sa uistiť, že moje riadky si niekto okrem mňa prečíta...

Chcel by som, asi najviac, aby si si ich prečítal a povedal o nich druhému. A ten druhý zasa spravil niečo pre tretieho.

Chcel by som vám porozprávať o hľadaní samého seba vo svete cudzích ľudí, ktorí si hovoria dospelí, chcel, ale neviem, kedy som sa stratil a kedy vo mne vyprchal pocit uspokojenia z detskej omalovánky v mojich rukách.

MICHAELA DZUBÁKOVÁ:

My žijeme mladostou a chuťou, zatiaľ čo vy žijete skúsenosťou a pravidlami.

SIMONA MOLČANOVÁ:

A aby som nezradila moju generáciu, odkazujem dospelým, že ich nikdy nikto nebude počúvať! Ste len deti, ktoré sa nezmesťia do kočíka. A maminky, s varechou v ruke naozaj nemáte žiadnu autoritu.

DIANA NECPALOVÁ:

Je toho veľa, čo by som mohla, či chcela dospelým odkázať. Ale neviem, či to má nejaký zmysel – písať odkazy na steny, vykrikovať do tmy, písať krátke či dlhšie správy.

Dobre, napíšem prácu na tému: „Čo chcem odkázať dospelým“ – a som zvedavá, čo s ňou dospelí spravia. Pravdepodobne to, čo sa s takýmito správami robí.

CITÁTY Z ESEJÍ STREDOŠKOLÁKOV

Prečítajú si ju, múdro pokývajú hlavami, možno ju nejakým spôsobom ocenia a ... založia. Bude sa vynímať medzi asi stovkou rovnakých prác v obale, ktorý bude uložený s ďalšími dvadsiatimi obalmi v zložke. Tá zložka bude na polici s päťdesiatimi ďalšími a tá polica bude jedna z piatich v regáli, ktorých je v pivničnej miestnosti nespočetné množstvo. Zostane ako všetky takéto správy – zabudnutá, zverená do starostlivosti odborníkov – tmy a potkanov. A po čase ju vyberú na denné svetlo, ale iba preto, aby ju rozvláknili do toaletného papiera, ktorý použije niekto dospelý. Takže nakoniec si ju predsa len niekto všimne.

CECÍLIA SMORADOVÁ:

Nezahadzujem vlastné sny a nesmejem sa snom ostatných,
pretože často je to jediné, čo máme.

PAVOL SOČUVKA:

Možno toho nebude veľa, ani dosť, a ani to nebude kvalitné,
ale je to môj pohľad, a to jediný, ktorý (zatiaľ) mám.

MAXIMILÁN STREDANSKÝ:

Často sa tvárite ako najmúdrejší a nenecháte nás ani dohovoriť.

Tempo súčasnej doby je vysoké. Ešte väčšie sú však jej nároky, ktoré sa snažíte pre naše dobro spĺňať, ale ani najzdatnejší človek nevie žiť bez odpočinku. Je potrebné sa stresovať? Možno áno, ale nemá to efekt. Človek nie je stroj a my nechceme prísť o svojich rodičov, ktorých potrebujeme. Vypnite na chvíľu a uvidíte, koľko relaxu nájdete vo voľnom dni s vlastnými deťmi. Možno si to neuvedomujete, ale stres z práce prenášate aj na svoje okolie alebo si ho na ňom ventilujete. Škodíte nám tým a odháňate nás od seba.

Otázok som načrtnol veľa. Nezodpovedaná ostáva len jedna. Na ktorú dostaneme odpoveď?

CITÁTY Z ESEJÍ STŘEDOŠKOLÁKOV

LUKÁŠ BANČO:

Celý proces pasivizácie je začarovaný kruh, do ktorého sa ľudia dostávajú už v detstve, počas výchovy doma, v škole a vôbec všade tam, kde na nich pôsobia pohodlní a nezodpovední dospelí.

BARBORA KNAPPOVÁ:

Osobne si myslím, že odkazovať niečo dospelým, je viac menej ako hrach na stenu hádzať. Je to ako akýsi výkrik do tmy – ostáva bez odozvy, „nedospelí“ predsa nemôžu mať pravdu.

Ďalším, typicky učiteľským syndrómom je mylná predstava o využívaní voľného času študentov. Je to šokujúce, no skutočne aj mladí ľudia majú v živote povinnosti nezahŕňajúce školu... Je veľmi veľa prípadov, keď učitelia žijú v akomsi vlastnom vesmíre, kde študent nespí, neje, spoločensky nežije, nemá priateľov, záľuby a je presvedčený, že jediným spôsobom zabezpečenia jeho budúcnosti je sedenie nad knihami. Často pozorovaná „učiteľská anomália“... [je]...nevysvetliteľná viera v to, že mladý človek jednoducho nemá pravdu. A bodka.

TEA BOĐOVÁ:

Ako povedal Oscar Wilde: „Mladým ľuďom sa zdá, že peniaze sú to najdôležitejšie v živote. Keď zostarnú, vedia to už naisto.“ Múdry chlap to bol, ten Oscar.

JANA HÍLOVSKÁ

Som úplne nenápadná. Keď okolo vás prechádzam na ulici, nevšímajte si ma. Možno preto, lebo nechcete.

Prehliadate ma a ani netušíte, že ubližujete sami sebe. Popierate moju existenciu a ja sa skutočne strácam. Prichádzam o svoju jedinečnosť a už som sa takmer úplne prispôsobila vášmu svetu. Tak ako ste sa vy prispôbili tomu ich.

Hoci vy ma nevnímate, ja vás pozorujem každý deň. Vidím, ako denno-denne bojujete vo svete, na ktorý nadávate. Trápíte sa vo víre udalostí, ktoré nemôžete zvládnuť. Je to nad vaše sily.

CITÁTY Z ESEJÍ STREDOŠKOLÁKOV

Vystupujem z autobusu. A znova vás vidím. Malé postavy so smútkom v tvári.

Snád' by som tým krikom prehlušila aj ten rámus znejúci vo vašich ušiach a vy by ste prestali predstierať, že ma nepoznáte. Vy, predčasne dospelé, deti.

Od dospelých chcem len, aby ste všetkému dali čas, prestali sa skrývať za „dnešný uponáhľaný svet“ a nebrali deťom to, na čo majú právo. Na detstvo. Na chyby. Na lásku. Nie lásku, vyjadrenú počtom bankoviek, ale množstvom objatí. Tie nestoja nič, ale znamenajú mnoho.

A tým predčasne dospelým by som potichu pošepla, aby sa nesnažili za každú cenu pripodobniť im. Dospelákom. Tých je predsa plná planéta a každodenne ich pribúda. A predsa sú to oni, ktorí závidia nám. Našu bezstarosť, veselosť, radosť zo života. Naše detstvo. Nemeňte sa. Zostaňte takí, akí ste.

MARTIN HILOVSKÝ:

Táto generácia umiera. Po uliciach miest kráčajú masy mladých ľudí. Plných sklamaní, neodpustenia, odmietnutia, opustenosti, nelásky, pomsty a v piatky aj alkoholu v krvi. Roztrhané srdcia premenené na kameň sa stali štandardom, nad ktorým sa už nikto ani nepozastaví. Tým najcitlivejším z nich sa ešte pri vyslovení slov ako spravodlivosť, mierumilovnosť, pokora, štedrosť či dobroprajnosť zjaví otáznik v tvári, možno si matne spomenú na svoju starú mamu niekde na dedine.

A tak, nevedomky vychovávate mŕtvu generáciu. Generáciu mladých ľudí, ktorí boli mŕtvi, už keď sa narodili. Mŕtvi duchom. Chodiace svaly, tepny a kosti, ktoré ani len netušia, ako majú žiť, pretože ich to nik nenaučil.

ANDREA MARTINCOVÁ:

Ak mám byť úprimná, nechcem ešte vstúpiť do tohto sveta. Ale prečo by som aj mala chcieť? Keď vidím veci, ktoré sa dejú okolo mňa. Mám byť takáto ako vy?

CITÁTY Z ESEJÍ STŘEDOŠKOLÁKOV

SIMONA SABOLOVÁ:

Nechcem odkazovať niečo niekomu, pri kom si ani neviem predstaviť, aké by to bolo ocitnúť sa žiť v jeho koži?

JAROSLAVA ŠAKOVÁ:

Nepoznáme hranice, nechceme ich poznať!

„Nemáte pred sebou hlupáčikov, ktorých jedinou záchranou je podobať sa vám. Máte pred sebou INÝ SVET.“

SOŇA SIVÁKOVÁ:

Ďalej sa nedokážeme len tak ľahko zhodnúť pri výbere partnera. My tínedžeri si však ešte nehľadáme životného partnera, ale polovičku, s ktorou by sme si dobre rozumeli, ľúbili sa a mohli s ňou tráviť voľný čas. Keď naberieme odvalu ukázať doma svojho partnera, ktorý má napríklad v uchu piercing, dlhé vlasy alebo má oblečené čiernu bundu s názvom oblúbenej skupiny, rodičia ho nevitajú zväčša s otvorenou náručou. Najskôr si ho premerajú trikrát pohľadom, usadia ho v obývačke na pohovke, sledujú každý jeho pohyb a potom sa začnú vypytovať. Neberú ohľad na to, koľko odvahy to vášho partnera stálo, aby pred nimi vyzeral dobre, a pýtajú sa ho na tie najzákladnejšie veci, ako napríklad koľko má rokov, kde býva, kde pracujú jeho rodičia, no i veci osobnejšie, ba až v tej chvíli nepotrebné a absurdné. Oni si to asi neuvedomujú, ale my sa vtedy cítime ešte nepríjemnejšie ako náš partner. Čo sa však s tým dá urobiť? Nepriviesť nikoho domov? Aj to je síce možnosť, ale postačilo by, keby rodičia zmenili postoj. Nemuseli by sa správať ako detektívi vyšetrojúci vraždu. Mohli by sa uvoľniť a brať to všetko s nadhľadom a neprejsť celú rodinnú históriu dotyčného v priebehu jednej hodiny. Nielenže zanechajú zlý dojem, ale pri budúcom (ak nejaké bude) stretnutí sa nebudú mať na čo spýtať.

